

**Ministerstvo obrany**  
Tychonova 1, 160 01 Praha 6, datová schránka hjyaavk

---

Čj. MO 373542/2019-3416

Praha 13. ledna 2020  
Přílohy: 2

podle rozdělovníku

**R O Z H O D N U T Í**

**o zařazení práce do kategorie**

Ministerstvo obrany jako příslušný správní úřad podle § 78 a v souladu s § 83 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, rozhodlo takto:

Na základě § 37 odst. 6 a § 39 odst. 1 a § 84 písm. t) a w) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se v rezortu Ministerstva obrany

**z a ř a z u j e**

práce do kategorie takto:

**Výkon služby vojáka z povolání**

Pracoviště: organizační celky Ministerstva obrany

Označení	Název práce	Kategorie práce
001	Výkon služby u speciálních jednotek a bojových jednotek	třetí
002	Výkon služby u prvků velení, štábů a jednotek zabezpečení	druhá riziková

**s t a n o v u j e**

Rizika ohrožení zdraví při výkonu služby vojáků z povolání takto:

Riziko ohrožení zdraví 11 – práce v klimaticky a epidemiologicky náročných oblastech zahraničí

Riziko ohrožení zdraví 14 – další práce nebo činnosti s rizikem ohrožení zdraví

**a v y d á v á**

organizační pokyny pro organizaci pracovnělékařských prohlídek vojáků z povolání.

## Odůvodnění:

V rámci kontroly stavu kategorizace jednotlivých prací v rezortu MO bylo zjištěno, že nebyla dostatečně vyhodnocena všechna pracovní rizika výkonu služby vojáků z povolání (dále jen „VZP“) a ze strany organizačních celků MO nedošlo k podání žádosti o kategorizaci prací se zohledněním všech relevantních rizikových faktorů.

Ministerstvo obrany jako orgán ochrany veřejného zdraví proto posoudilo podle míry výskytu a rizikovosti faktorů pracovních podmínek v souladu s požadavky zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 432/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky pro zařazování prací do kategorií, limitní hodnoty ukazatelů biologických expozičních testů, podmínky odběru biologického materiálu pro provádění biologických testů a náležitosti hlášení prací s azbestem a biologickými činiteli, ve znění pozdějších předpisů, pracovní podmínky výkonu služby vojáků z povolání u jednotlivých typů organizačních celků Ministerstva obrany a na základě provedených měření pro jednotlivé organizační celky a hodnocení všech poškození zdraví vlivem práce (služební úrazy a nemoci z povolání)

### I. zařazuje práce do kategorií takto:

Pracoviště: organizační celky Ministerstva obrany

Označení	Název práce	Faktory pracovních podmínek - kategorie	Výsledná kategorie práce
001	Výkon služby u speciálních a bojových jednotek	celková fyzická zátěž - kategorie faktoru 3	třetí
		pracovní poloha - kategorie faktoru 3	
		zátěž teplem - kategorie faktoru 3	
		práce s biologickými činiteli - kategorie faktoru 2 R	
		psychická zátěž - kategorie faktoru 2	
		zátěž chladem - kategorie faktoru 2	
		hluk - kategorie faktoru 2	
002	Výkon služby u prvků velení, štábů a jednotek zabezpečení	celková fyzická zátěž - kategorie faktoru 2	druhá riziková
		pracovní poloha - kategorie faktoru 2	
		zátěž teplem - kategorie faktoru 2	
		práce s biologickými činiteli – kategorie faktoru 2	
		hluk - kategorie faktoru 2	

Provedeným posouzením pracovních podmínek a měření bylo zjištěno:

1. Výkon služby u speciálních a bojových jednotek (práce 001) se na základě hodnocení zdravotního rizika expozice fyzické zátěži, pracovní poloze, zátěži teplem a znalosti poměrů na pracovišti zařazuje do kategorie třetí, neboť se jedná o práci, při níž je nebezpečí vzniku nemoci z povolání nebo jiné nemoci související s prací ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

#### **Faktor celková fyzická zátěž**

Dle protokolů měření celkové fyzické zátěže při různých vojenských činnostech provedených skupinou vojenské hygieny Fakulty vojenského zdravotnictví UO v rámci Dlouhodobého záměru rozvoje organizace 1011 dochází při plnění služebních povinností k překračování přípustné celosměnové průměrné srdeční frekvence nad 102 tepů  $\text{min}^{-1}$ . Krátkodobě dochází k překročení 150 tepů  $\text{min}^{-1}$ .

Součástí výkonu služby, při výcviku, je i přenášení břemen o hmotnosti 30 - 50 kg při časté manipulaci pro muže a 15 - 25 kg při časté manipulaci pro ženy.

#### **Faktor pracovní poloha**

Součástí výkonu služby je i provádění činností ve vynucených polohách. Součástí vojenského výcviku a plnění úkolů zejména v terénních podmínkách je zaujímání nepříjemných a podmíněně přijatelných poloh jako je dřep, klek, zvednutí paží nad horizontálu. Součet minut setrvání v těchto polohách je za osmihodinovou směnu vyšší než 30 min.

#### **Faktor zátěž teplem**

Při výkonu služby se většina činností odehrává ve venkovním prostředí, kdy vlivem okolních klimatických podmínek a charakteru práce vysoce fyzicky náročné dochází k překračování přípustných mikroklimatických podmínek a míra zátěže teplem již vyžaduje k ochraně zdraví osob režim střídání práce a bezpečnostní přestávky.

#### **Faktor psychická zátěž**

Součástí výkonu služby je provádění činností ve vynuceném pracovním tempu nebo při nepřetržitém vojenském výcviku, což odpovídá nepřetržitému pracovnímu režimu.

#### **Faktor práce s biologickými činiteli**

Při výkonu služby se většina činností odehrává v polních podmínkách, kde je vyšší pravděpodobnost kontaktu s biologickými agens nebo se jedná o činnosti vykonávané v uzavřeném kolektivu anebo s větší akumulací osob, kde je vyšší pravděpodobnost přenosu infekčních agens.

#### **Faktor práce hluk**

Součástí výkonu služby je dále expozice faktoru hluk, kdy vojáci z povolání kromě specifických činností se zdroji hluku provádějí střelby z ručních zbraní, případně ze zbraní vyšších ráží lafetovaných na bojové technice, při kterých dochází k expozici impulsnímu hluku špičkovými hladinami vysoké intenzity, vyžadující používání odpovídajících osobních ochranných pracovních pomůcek.

S přihlédnutím k charakteru působení impulsnímu hluku bude upřesněna expozice hluku dle druhů palebné výzbroje, rozsahu a četnosti jejího užívání a následně provedeno zařazení do rizikové kategorie práce pro faktor hluk samostatně.

2. Výkon služby u prvků velení, štábů a jednotek zabezpečení (práce 002) se na základě hodnocení zdravotního rizika expozice fyzické zátěži a znalosti poměrů na pracovišti zařazuje do kategorie druhé rizikové, neboť se jedná o práci, kde se souběžně vyskytuje více rizikových faktorů včetně fyzického zatížení a při níž nelze vyloučit nebezpečí vzniku nemoci z povolání nebo jiné nemoci související s prací ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

U všech výše uvedených prací nelze vyloučit riziko možného poškození zdraví, proto Ministerstvo obrany jako příslušný správní úřad rozhodlo o zařazení práce do kategorie, jak je shora uvedeno.

3. Stávající rozhodnutí o kategorizaci prací VZP pro dílčí faktory (např. hluk, chemické látky), které nejsou řešeny v tomto rozhodnutí nebo u kterých dílčí faktory nebo výsledná kategorie práce odpovídají vyšší kategorii, zůstávají v platnosti.
4. Výsledná kategorie práce se stanoví vždy podle nejméně příznivě hodnoceného faktoru.

## II. Stanovení Rizik ohrožení zdraví

Součástí výkonu služby VZP u všech organizačních celků jsou rovněž i Rizika ohrožení zdraví podle vyhlášky č. 79/2013 Sb. o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), a to:

**Riziko ohrožení zdraví 11 (ROZ 11) – práce v klimaticky a epidemiologicky náročných oblastech zahraničí** – z důvodu výkonu služby v zahraničí (např. na zahraničních pracovištích, v zahraničních operacích). Toto riziko je povinnou součástí výkonu služby všech VZP zařazených do bojových a speciálních jednotek (práce 001).

U služebního zařazení u prvků velení, štábů anebo jednotek zabezpečení (práce 002) vedoucí organizační celku rozhodne, u kterých služebních míst bude přiřazeno ROZ 11 a to podle toho, zda u daného služebního místa je předpoklad výkonu služby i v zahraničí. U služebních míst, kde se výkon služby v zahraničí nepředpokládá, nemusí být ROZ 11 uvedeno.

**Riziko ohrožení zdraví 14 (ROZ 14) – další práce nebo činnosti s rizikem ohrožení zdraví** - stanoveno pro výkon služby vojáka z povolání, je povinnou součástí výkonu služby všech VZP bez ohledu na jejich služební zařazení.

ROZ 14 vychází z minimálních požadavků na zdravotní způsobilost k výkonu vojenské činné služby stanovených vyhláškou č. 357/2016 Sb., o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby a následujících základních kritérií:

A. Nemoci vylučující zdravotní způsobilost k práci, zejména

1. prognosticky závažné nemoci kardiovaskulárního systému, CNS, dýchacích cest, jater, ledvin, krve a krvetvorných orgánů, žláz s vnitřní sekrecí, zažívacího ústrojí, pohybového a podpůrného systému,
2. těžká imunodeficience nebo léčba oslabující výrazně imunitní systém,
3. nosičství podle § 53 zákona č. 258/2000 Sb., pokud cesta přenosu vylučuje bezpečný výkon služebních činností vojáka
4. prognosticky závažné duševní poruchy a poruchy chování,
5. prokázaná současná alkoholová nebo jiná drogová závislost.

B. Nemoci, u kterých lze posuzovanou osobu uznat za zdravotně způsobilou k práci na základě závěru odborného vyšetření, zejména

1. závažné nemoci kardiovaskulárního systému, CNS, dýchacích cest, jater, ledvin, krve a krvetvorných orgánů, žláz s vnitřní sekrecí, zažívacího ústrojí, pohybového a podpůrného systému
2. závažné poruchy kognitivních funkcí, duševní poruchy a poruchy chování,
3. záchvatovité stavy a opakované kolapsové stavy,
4. nedokonale sanovaný chrup s dutinami vyplněnými plynem pod plombami,
5. alkoholová nebo jiná drogová závislost v anamnéze.

C. Nařízené očkování proti následujícím nemocem

1. tetanu,
2. virové hepatitidy A (VHA) a B (VHB),
3. klíšťové meningoencefalitidy,
4. meningokokovým infekcím.

Náplň a četnost lékařských prohlídek v rámci Rizika ohrožení zdraví 14 je stanovena na základě § 82 odst. 2 písm. f) a § 84 písm. w) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem, v platném znění následovně:

**Vstupní prohlídka:** základní vyšetření, močový sediment, EKG, FW nebo CRP, KO + dif., ALT, AST, GMT, ALP, kreatinin, bilirubin, urea, kyselina močová, glykémie, sérologie infekce HIV. Kontrola údajů o očkování, o překonaných onemocněních, případně kontrola hladiny protilátek a v případě potřeby provedení preventivního očkování proti tetanu, VHB, VHA, klíšťové meningoencefalitidy, a meningokokovým infekcím.

**Periodická prohlídka:** v rozsahu vstupní prohlídky

**Lhůty prohlídek:** 1x za 2 roky, nad 40 let 1x za rok

**Výstupní prohlídka:** základní vyšetření, močový sediment, EKG, FW nebo CRP, KO + dif., ALT, AST, GMT, ALP, kreatinin, bilirubin, urea, kyselina močová, glykémie.

**Následná prohlídka:** 0

Náplň a četnost všech ostatních lékařských prohlídek zaměstnanců vykonávajících rizikovou práci jsou stanoveny zákonem č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče.

Stávající Rizika ohrožení zdraví vyplývající z popisu služební činnosti na jednotlivých služebních místech zůstávají v platnosti.

### III. Organizace pracovnělékařských prohlídek VZP v letech 2020 - 2021

Z důvodu rozšíření kategorizace prací o nově vyhodnocená rizika, musí být u všech VZP provedeny PLP tak, aby posouzení zdravotní způsobilost k práci, výkonu služby vojáka z povolání, bylo provedeno s ohledem na všechna rizika práce. Na základě této kategorizace

práce plyne povinnost provedení mimořádných PLP prohlídek u všech VZP, tak aby byla posouzena jejich zdravotní způsobilost k práci, výkonu služby vojáka z povolání.

Vedoucí organizačního celku podle § 53 a 55 zákona č. 373/2011 Sb. odešle VZP na mimořádnou PLP.

Vedoucí organizačního celku v žádosti o mimořádnou PLP uvede všechna rizika práce uvedená ve všech platných rozhodnutích hlavního hygienika MO ke kategorizaci včetně všech rizik ohrožení zdraví a dalších požadavků na zdravotní způsobilost podle dalších právních předpisů tak, aby došlo ke sjednocení termínu platnosti dílčích posudků do jednoho posudku.

Z důvodu plynulého a účelného provedení pracovnělékařských prohlídek a vzhledem ke skutečnosti, že zároveň probíhá posouzení zdravotní způsobilosti podle vyhlášky č. 357/2016 Sb., je pro provedení této mimořádné PLP stanoveno přechodné období 2 let, do konce roku 2021.

**Organizaci a pořadí v odesílání VZP na PLP vedoucí organizačního celku projedná se svým smluvním rezortním poskytovatelem PLS při respektování těchto stanovených priorit.**

V roce 2020 budou na mimořádnou PLP prohlídku odesláni:

- VZP zařazení do mezinárodních hotovostních sil, vojáci před vysláním ke službě v zahraničí, pokud ještě nemají posudek o zdravotní způsobilosti k vyslání ke službě v zahraničí podle Metodického pokynu k posuzování zdravotní způsobilosti vojáků vysílaných ke službě v zahraničí, čj. MO 53024/2019-3416 ze dne 27. února 2019;
- VZP se zdravotní klasifikací Schopen s výhradou (značka „B“) a schopen s omezením (značka „C“);
- VZP, kterým v roce 2020 končí platnost stávající PLP prohlídky, podle data platnosti;
- VZP, kteří mají v roce 2020 absolvovat rozšířenou preventivní prohlídku budou odesláni zároveň i na mimořádnou PLP. Pro závěry rozšířené preventivní prohlídky se využijí výsledky vyšetření v rámci pracovnělékařské prohlídky.

V roce 2021 budou na mimořádnou PLP prohlídku odesláni:

- ostatní VZP budou odesláni do konce roku 2021, současně s rozšířenou preventivní lékařskou prohlídkou nebo roční preventivní prohlídkou, tzn., že do konce roku 2020 musí absolvovat pouze roční preventivní prohlídku;
- rozšířené preventivní prohlídky VZP se budou nadále provádět v nezměněném rozsahu, ve stejném termínu jako pracovnělékařské prohlídky. Pro závěry rozšířené preventivní prohlídky se opět využijí výsledky vyšetření v rámci pracovnělékařské prohlídky.

Součástí posudku PLP je i vyjádření ke zdravotní způsobilosti podle vyhlášky č. 357/2016 Sb., k účasti v ZO a o zdravotní způsobilosti ke sportu v rámci zvláštní tělesné přípravy.

Rezortní poskytovatel pracovnělékařských služeb vydává Posudek PLP, záznam o preventivní roční lékařské prohlídce VZP a zdravotní průkaz osoby vysílané do zahraničí. Součástí tohoto průkazu je lékařská zpráva s výsledky vyšetření. Druhý výtisk lékařské zprávy s výsledky vyšetření před vysláním do zahraničí a posudku ukládá posuzující poskytovatel

PLS ve zdravotnické dokumentaci posuzovaného vojáka. V elektronické podobě je ukládá do informačního systému ZDRAVIS.

Smluvní rezortní poskytovatel pracovnělékařských služeb si vyžádá předepsaná odborná vyšetření, včetně laboratorních (eventuálně dílčí posouzení zdravotní způsobilosti, tzn. pouze ke konkrétnímu riziku nebo riziku ohrožení zdraví, nikoliv celkový posudek o zdravotní způsobilosti k výkonu služby v daném služebním zařazení), u příspěvkových organizací (Oddělení nemocí z povolání Ústřední vojenské nemocnice – Vojenské fakultní nemocnice Praha, Vojenské nemocnice Brno, Vojenské nemocnice Olomouc a oddělení pracovní a preventivní medicíny Ústavu leteckého zdravotnictví Praha) v těchto případech vždy:

- při posuzování vojáka s dlouhodobým omezením zdravotní způsobilosti, tj. se zdravotní klasifikací Schopen s výhradou (značka „B“) a Schopen s omezením (značka „C“) při výkonu práce s rizikem ohrožení zdraví ROZ 11;
- při výkonu práce v riziku (kategorie 2R, 3, 4)
  - o chemických látek
  - o hluku
  - o vibrací
  - o prachu
  - o ionizujícího záření
  - o biologických faktorů – biologických činitelů skupiny 3 a 4 dle NV č. 361/2007 Sb.
- při výkonu práce s dýchacím přístrojem – pro účely vstupní PLP
- při výkonu práce hasiče
- při výkonu práce pyrotechnika
- při výkonu práce pilota a létajícího personálu

#### **Závěrečné ustanovení:**

Vedoucí organizačního celku má povinnost vést evidenci rizikových prací dle § 40 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a na povinnost informovat smluvního poskytovatele pracovnělékařských služeb dle § 82 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb. a v souladu s RMO č. 48/2019 Pracovně lékařské služby v rezortu MO.

Vedoucí organizačního celku po přiřazení kategorie práce k jednotlivým služebním místům VZP zašle hlavní hygieničce MO údaje v souladu s § 37 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (vzor viz příloha č. 2).

#### **Zrušovací ustanovení:**

Tímto Rozhodnutím pozbývá platnost Metodického opatření k upřesnění provádění preventivních ročních prohlídek a rozšířených preventivních prohlídek vojáků z povolání, Čj. MO 78974/2018-3416 ze dne 16. března 2018.

#### **Poučení o rozkladu:**

Podle § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, lze proti tomuto rozhodnutí podat rozklad do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí k ministrovi obrany prostřednictvím hlavního hygienika MO.

plukovnice MUDr. Jana Fajfrová, Ph.D.  
hlavní hygienička MO  
podepsáno elektronicky

Rozdělovník adresátů stejnopisu dokumentu:

KaMO

VKPR

VP

VZ

UO

KaGŠ

ZNGŠ – I AČR

ŘeSpecS

VeOper

VePozS

VeTer

VeVzS

VeKySIO

VeV-VA

AVZdr

ÚVN-VoFN Praha

VN Brno

VN Olomouc

ÚLZ Praha

VZÚ